

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP – 140 – 47(2)/03

Warszawa, 8 października 2003 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Przedkładam **stanowisko Rządu** wobec poselskiego projektu ustawy

**- o zmianie ustawy o gwarancjach
wolności sumienia i wyznania (druk nr
1806).**

Jednocześnie informuję, iż Rada Ministrów upoważniła Ministra Spraw Wewnętrznych do reprezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

Stanowisko Rządu
wobec poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o gwarancjach
wolności sumienia i wyznania
(druk nr 1806)

- 1) Podstawowym założeniem proponowanej nowelizacji jest zmiana art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (Dz. U. z 2000 r. Nr 26, poz. 319) przewidująca, że organami administracji rządowej właściwymi do odbioru powiadomień o zmianę siedziby oraz zmianie osób wchodzących do kierowniczych organów wykonawczych kościoła lub innego związku wyznaniowego będą równolegle: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz wojewoda właściwy ze względu na siedzibę kościoła lub innego związku wyznaniowego. W przypadkach powiadomień dotyczących utworzenia, zmiany nazwy, siedziby, granic, połączenia, podziału i zniesienia diecezji (okręgów i porównywalnych jednostek organizacyjnych) oraz parafii (zborów, gmin i porównywalnych jednostek organizacyjnych), jak również powiadomień o zmianie osób wchodzących do kierowniczych organów wykonawczych tych jednostek organizacyjnych właściwymi organami będą: minister właściwy do spraw wyznań religijnych oraz wojewoda właściwy ze względu na siedzibę takiej jednostki organizacyjnej.

Dotychczas obowiązek powiadamiania - przez władze kościelne lub inne związki wyznaniowe - właściwego ministra o takich okolicznościach, dotyczył jedynie jednostek organizacyjnych o zasięgu ogólnopolskim lub obejmujących swymi granicami teren przekraczający granice jednego województwa, co powodowało brak w rejestrze kościołów i innych związków wyznaniowych informacji o pozostałych kościelnych osobach prawnych.

Proponowana zmiana nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych, gdyż zwiększenie zakresy czynności administracyjnych wojewodów będzie miało miejsce w ramach zadań dotychczas przez nich realizowanych.

Zaproponowana zmiana brzmienia art. 23 i art. 38d ust. 1 ma na celu dostosowanie treści przepisów upoważniających do wydania rozporządzenia do wymogów określonych w art. 87 ust. 1 i art. 92 ust. 1 Konstytucji RP, poprzez wskazanie rozporządzenia jako odpowiedniego aktu wykonawczego, określenie wytycznych i wyeliminowanie kościołów i innych związków wyznaniowych, jako podmiotów, z którymi akty te należy wydać w porozumieniu.

Zgodnie z proponowanymi zmianami art. 36 przeprowadzenie postępowania likwidacyjnego poprzedzać będzie wykreślenie kościoła lub innego związku wyznaniowego z rejestru kościołów i innych związków wyznaniowych.

- 2) Drugim głównym założeniem proponowanych zmian jest ujednoczenie i przyznanie kościelnym osobom prawnym 2 – letniego terminu na składanie wniosków – do komisji regulacyjnych - o przywrócenie lub przekazanie własności nieruchomości lub jej części. Zmiana ta jest wyrazem dążenia do wyrównania sytuacji prawnej kościołów i związków wyznaniowych w zakresie możliwości dochodzenia swych praw rewindykacyjnych wobec państwa.

Równocześnie należy zauważyć, iż zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, regulacje dotyczące wniosków kościelnych osób prawnych o przywrócenie lub przekazanie nieruchomości (o których mowa w art. 2 poselskiego projektu ustawy) mają charakter normatywny i powinny nastąpić poprzez zmianę ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania.

Nie jest możliwe oszacowanie ewentualnych skutków finansowych wprowadzenia zaproponowanych zmian, głównie ze względu na nieznaną liczbę nowych wniosków o wszczęcie postępowań regulacyjnych, jakie niewątpliwie zostaną złożone przez kościoły i inne związki wyznaniowe, a także wysokość odszkodowań.

- 3) **Konkludując: Rząd pozytywnie ocenia poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania.**

Za zgodność
pod względem prawnym
i redakcyjnym

DYREKTOR
DEPARTAMENTU PRAWNEGO MSWiA

dr Zbigniew WRONA

6.10.2023.